

Vlucht
weg

Voor Ainur.

Aan alle Miro's, Jana's en Nadeshen. Vecht voor elkaar.

Goedele
Ghijsen
Vlucht
weg

Joke, Anna, Herlinde, Lieve, Marlies, Rita, Stefan
van de SchrijversAcademie; Veerle, Caroline, Evi en
Els van Davidsfonds/Infodok: dank je wel!
Zonder jullie zou dit verhaal zijn lezers niet gevonden hebben.

 DAVIDSFONDS
INFODOK

Dit verhaal is een hypothese. Elke gelijkenis met de werkelijkheid berust op toeval.

Ghijsen, Goedele
Vluchtweg

© 2021 Infodok / Standaard Uitgeverij nv,
Franklin Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen en Goedele Ghijsen
Gemaakt onder licentie van Davidsfonds.
'Infodok' is het geregistreerde merk van Davidsfonds vzw.
www.standaarduitgeverij.be/infodok

Omslagontwerp: Maarten Deckers
Vormgeving binnenwerk: Smets & Ruppel
Trefwoorden: pesten

D/2021/0034/183
ISBN 978 90 02 27369 8
NUR 284

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd – op enige manier – zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PROLOOG

mei

Nadesh

Plots gaat het snel.

Met loeiende sirenes rijdt een politieauto het schoolplein op.

Hij is te laat. Tien minuten geleden was alles nog anders.

Twee agenten begeleiden haar tot bij de auto. Mevrouw Vos ondersteunt haar.

Twintig meter verder wacht een ambulance. De dokters staan over het meisje gebogen. Het duurt eindelijk voor ze haar voorzichtig in de ambulance schuiven, mevrouw Goossen stapt mee in. Zal ze het halen?

Ik sla mijn armen om mijn lijf en sluit mijn ogen. Het wordt zwart in mijn hoofd. Verdomme. Ook hier kunnen dus doden vallen in een oorlog. Ik had veel eerder voor haar moeten vechten.

negen maanden eerder – eerste schooldag

Nadesh

De school was een start.
De start van mijn tweede leven.
Ik was niet bang. Ik was alleen.
Met mensen om je heen is alleen nog meer alleen.
Ik kende enkel mezelf.
En zelfs mezelf niet helemaal.

Ken je een mens ooit echt?
Ik denk het niet.
Soms barst de bom. Dan vecht je. Of vlucht je. Dan moet je een
nieuw mens worden.

Alle anderen liepen rond. Ik zat.
Ze keken. Ze lachten, maar ze lachten niet naar mij.
Daar zat ik dan op de eerste rij. Niemand naast me.
Ik knikte, wel twintig keer. Ik lachte mijn tanden bloot.
Maar ik zweeg.
In mijn taal, in hun taal.
Ik zweeg in alle talen.
Ik zocht mijn schrift en mijn nieuwe pen.
Op de eerste regel schreef ik: 'MOOIE WOORDEN', en dan:
'hallo'.
Dat was een mooi begin.
Ik zou er nog meer zoeken, tot ik alle mooie woorden kende.
Er was nog een nieuwe. Zij kwam niet van ver, maar ze zweeg ook.
Net als ik.

Ze knikte naar mij. Je zag het bijna niet. Dan pas een kleine lach.
Toen waren we met twee.
Beter met twee alleen dan geen mens om je heen.
Ze zei: 'Ik ben Miro.'
Ze was niet blank, maar bleek. Bijna zo wit als haar T-shirt.
LONDON stond er in grote, rode letters op.
Dat was mijn doel tijdens mijn vlucht. Londen.
Ik raakte er niet. Twee keer werd ik gepakt.
Zo spoelde ik aan in België. Niet over water, maar over land.
Te voet moest ik de grens over. De laatste keer, dat hoop ik toch.
Door heel Europa liep ik. En sliep ik. Zelfs staande in een trein.
Een T-shirt kon ik nergens kopen.
'Ik ben Nadesh', zei ik tegen haar.
Ik moest het twee keer zeggen. Ze verstond me niet.
Toen de juf kwam, was ik al moe. Moe van alles wat ik zag.
'Welkom', zei ze tegen de klas.
Ik ging rechtop zitten.
'Welkom', het mooiste Nederlandse woord. Ik schreef het onder
'hallo'. Waarom hoorde je het bijna nooit?

Niemand deed zijn best. Ze zuchtten. Ze zuchtten veel.
Waarom?
Ze kenden iedereen.
Ze kenden de weg op school.
Ze kenden hun wereld, maar ze wisten niets.
Niets van de rest van de wereld.

Miro

Die eerste schooldag draalde ik wel een uur voor de spiegel. Normaal pak ik de eerste de beste broek en trui, maar nu probeerde ik echt alles wat in mijn klerkast hing. Op mijn bed lag een stapel kleren te wachten tot ik die weer zou opvouwen, je zag nog nauwelijks het hartjesmotief van mijn dekbed. Ik staaarde naar mijn spiegelbeeld en zuchtte. Assepoes werd geholpen door haar peettante, maar ik stond er alleen voor.

‘Miro, nu is het echt tijd’, riep mama. Ze rinkelde met de autosleutels. Snel schoot ik in een gewone jeans en een T-shirt van het Hard Rock Café in Londen. Daar zou ik toch niets mis mee doen?

Op school stond de leerlingenbegeleider me bij de ingang op te wachten. Hij was het type dat zelfs in de zomer een das draagt. Zijn haar was pas geknipt. Met een gemaakte glimlach stak hij zijn hand uit: ‘En jij bent?’

Bij mijn inschrijving had hij al meer oog voor de formulieren dan voor mij. Nu was hij mijn naam zelfs vergeten. ‘Miro’, zei ik. Ik veegde mijn hand af aan mijn jeans voor ik de zijne aannam. ‘Miro Jaspers.’

‘Prima.’ Hij zette een groot kruis voor mijn naam en wees dan in de richting van de trap. ‘Ik ben meneer Coenen en ik zal je naar je lokaal brengen.’

Zwijgend liep hij door de trappenhal naast me op, telkens wees hij met één vinger waar we naartoe moesten. In stilte klommen we naar de vierde verdieping.

Tientallen leerlingen stoven ons voorbij. Hier en daar nam er eentje de moeite om mij in zich op te nemen. Een meisje met paarse lippenstift stootte haar vriendin aan en trok haar wenkbrauwen op. Hun blikken gaven me mijn eerste etiket: ‘de nieuwe’.

Toen we eindelijk bij het laatste lokaal van de hoogste verdieping

waren, zei hij: ‘Voilà, hier is het. Veel succes. Als je met vragen zit, mag je me altijd aanspreken.’ Daarna beende hij weg. Verbaasd keek ik hem na. Hem aanspreken? Hij kende me niet eens meer en had amper iets tegen me gezegd. Hij had me niet eens verteld waar ik hem kon vinden als ik hem nodig had.

Ik bleef in het midden van de gang staan en staaarde naar de gele cijfers boven de deur van mijn nieuwe klaslokaal: 4.8. Hier zou het feest dus beginnen. Mijn nieuwe start. Hopelijk kwam er dit keer een happy end.

Ik was alleen. Ik was bang. Maar alles liever dan weer naar mijn vorige klas. Die hel nooit meer.

Met een droge mond stapte ik het lokaal binnen.

Overall stonden groepjes jongeren te babbelen en te lachen. Vooraan op de eerste rij zat een jongen alleen, met zijn blik naar de bank gericht. Gelukkig. Ik was dus niet de enige nieuwe in deze klas. Maar zijn fout zou ik deze keer niet maken. Ik kon beter achteraan gaan zitten, tussen de draken. Liever dat dan zelf opgegeten worden. Dus koos ik de achterste tafel in het midden.

Twée tellen later stevende een meisje op me af. Ze droeg een gescheurde jeans en had haren als de manen van een leeuw. Haar tas met de Amerikaanse vlag erop plofte op mijn bank. ‘Ik zit hier.’

Snel schoof ik een plaats op. Een gestreepte rugzak landde voor mijn neus: ‘En ik zit hier.’

Het eerste meisje bliksemde met haar ogen en wees met gestrekte arm naar voren. Aan de binnenkant van haar pols stond in kleine letters *Fear = no option*. Ze dirigeerde me weg.

De rest van de klas had intussen een plaats opgeëist. Ik slofte naar de lege plek naast de jongen vooraan en knikte vluchtig naar hem.

Allebei alleen.

Misschien had ik het toen al kunnen weten.

Hij lachte breed naar me.
'Hoi', zei ik. 'Ik ben Miro.'

'Ik ben Nadesh', zei hij.

Toen waren we uitgepraat.

Wat kon ik zeggen? Hij had gezien dat ik eigenlijk liever niet naast hem zat.

Op mijn bank stonden scheldwoorden in blauw, zwart, rood en groen. Fuck, slet, homo, hoer. En: I ♥ seks. Ik zocht mijn nieuwe gom in mijn pas gewassen pennenzak en veegde alles uit. De hagelwitte gom werd vuilgrijs. KUT bleef staan, het was met een passerpunt in de bank gekerfd.

Ik staarde naar de letters. Ze lachten me uit.

KUT. Sloeg dat op de school? Of op mij?

Jana

Twee verse leerlingen, allebei gloednieuw. Dat zou voor problemen zorgen.

Die jongen tot daaraan toe. Best knap. Ik boog naar voren om hem beter te kunnen bekijken. Donkere ogen met kilometerslange wimpers. Maar dat kleintje ernaast... Dacht ze echt dat ze op de laatste rij mocht zitten? Die ereplaats moet je verdienen, dat weet toch iedereen?

De rest van de klas negeerde hen, maar ik smiet mijn nieuwe tas met stars & stripes op haar bank en zei: 'Ik zit hier.'

Iemand moet alles toch in goede banen leiden? Anders verandert de klas zodra de leerkrachten hun rug draaien in een jungle.

Niets mis met de jungle. Die overleef ik wel – dat heb ik thuis wel geleerd – maar geef me liever de savanne. Daar heerst de leeuw.

Vanachter haar grote, zwarte bril keek ze naar me als een stokstaartje. Ze lachte zenuwachtig en schoof een stoel verder. Hoopte dat kleintje echt dat ik naast haar zou gaan zitten?

Ik zuchtte. Eén blik naar Eef was genoeg. Ook zij gooide haar nieuwe tas op de bank. 'En ik zit hier.'

Het kind keek hulpeloos naar Gijs en Kadir. Die staarden ons aan met hun handen in hun zakken.

Moest ik haar nog wegwijs maken ook. 'Daar is nog plaats.'

Eindelijk droop ze af, met de staart tussen de benen.

Kadir gaf me een high five. 'Hé, Jana, ik heb je gemist.'

Ik gooide een luchtkusje naar hem en smiet mijn pennenzak op de bank.

Het schooljaar kon beginnen. Mijn territorium was afgebakend. Ik keek over mijn savanne uit.

Onze nieuwe titularis begon met het standaardlijstje: namen controleren, agenda's uitdelen, het voorlopige lessenrooster dicteren. Dade-